

AAM-001-0014113 Seat No. _____

Second Year B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2016

Sanskrit : Paper - VIII

(Kavya)

(Elective - II) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014113

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

- (૧) બંને વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.
- (1) Write Both section in Main Answer sheet.
- (૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- (2) Figures of the right Indicate Marks.

વિભાગ - ૧

- ૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો : ૨૦
- 1 Select proper option and give answer : 20
- (૧) રઘુવંશમ્ મહાકાવ્યનો પ્રારંભ કયા શબ્દથી થાય છે ?
- (1) From which word રઘુવંશમ્ starts ?
(A) વિશેષ: (B) વાક્
(C) કશ્ચિદ્ (D) અસ્તિ
- (૨) રઘુવંશમ્ ના દ્વિતીય સર્ગનું નામ _____ છે.
- (2) The title of second canto of રઘુવંશમ્ is _____
(A) રઘુરાવ્યાભિષેક (B) રઘુદિગ્વિજયમ્
(C) નન્દિનીવરપ્રદાનમ્ (D) અજવિલાપ:
- (૩) રઘુવંશનું વર્ણન કરવાની બાબતમાં કવિ પોતાને કેવો ગણાવે છે ?
- (3) What type of poet considering himself while the poet is going to narrate રઘુવંશ ?
(A) અલ્પમતિવાળા (B) બુદ્ધિશાળી
(C) મંદબુદ્ધિવાળા (D) સમર્થ
- (૪) કાલિદાસનો પ્રિયરસ કયો છે ?
- (4) Which is a favourite sentiment of Kalidas ?
(A) વીર (B) કરુણ
(C) શાંત (D) શૃંગાર

- (૫) વૈદર્ભી કવિતા સ્વયં વૃતવતી _____ વરમ્.
- (5) वैदर्भी कविता स्वयं वृत्तवती _____ वरम् ।
 (A) શ્રી સરસ્વતી (B) શ્રી કાલિદાસ
 (C) શ્રી હર્ષ (D) શ્રી વાલ્મીકિ
- (૬) મહાકાવ્યમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા સર્ગ હોવા જોઈએ ?
- (6) Minimum how many cantos should be there in an epic ?
 (A) ૦૬ (છ) (B) ૦૫ (પાંચ)
 (C) ૦૮ (આઠ) (D) ૧૧ (અગિયાર)
- (૭) રઘુવંશના દ્વિતીય સર્ગમાં મુખ્યત્વે કયો છંદ પ્રયોજાયો છે.
- (7) Which metre is applied mainly in second canto of રઘુવંશ ?
 (A) ઉપજાતિ (B) વસન્તતિલકા
 (C) શાર્દૂલવિકીરિત (D) શિખરિણી
- (૮) સિંહ પોતાની ઓળખાણ કયા નામથી આપે છે ?
- (8) By which name the lion gives his recognition ?
 (A) નિકુંભ (B) વિદ્યાધર
 (C) દેવધર (D) કુંભોદર
- (૯) કાલિદાસે કેટલી કૃતિઓની રચના કરી છે ?
- (9) How many books written by Kalidas ?
 (A) ૨ (B) ૭
 (C) ૪ (D) ૩
- (૧૦) વસિષ્ઠ ઋષિના પત્નીનું નામ _____ છે.
- (10) The name of the wife of વસિષ્ઠઋષિ is _____
 (A) અરુંધતી (B) અનસૂયા
 (C) સુદક્ષિણા (D) સાવિત્રી
- (૧૧) રાજા દિલીપ અને સુદક્ષિણા એકવીસ દિવસ કોની સેવા કરે છે ?
- (11) For whom Dilip and Sudakshina is paying service upto twenty one days ?
 (A) સુરભિ (B) નંદિની
 (C) કુંભોદર (D) વસિષ્ઠ
- (૧૨) રઘુવંશમ્ નો કાવ્ય પ્રકાર કયો છે ?
- (12) Which kind of poetry રઘુવંશ is ?
 (A) મહાકાવ્ય (B) ખંડકાવ્ય
 (C) ઋતુકાવ્ય (D) નાટક

- (૧૩) રઘુવંશમ્ પર મલ્લિનાથે કઈ ટીકા લખી છે ?
 (13) Give the name of a commentary done by મલ્લિનાથ on રઘુવંશ.
 (A) સુબોધિની (B) રઘુપેજિકા
 (C) રઘુટીકા (D) સંજીવની
- (૧૪) મહાકાવ્યના નાયક કેવા હોવો જોઈએ ?
 (14) What kind of hero should be in an epic ?
 (A) ધીરોદાત્ત (B) ધીરપ્રશાંત
 (C) ધીર લલિત (D) ધીરોદ્યત
- (૧૫) રાજા દિલીપે ગાયને બચાવવા માટે સિંહ પાસે શું ધરી દીધું ?
 (15) Which thing was offered before the lion by the king for survival of the cow ?
 (A) રાજ્ય (B) સંપત્તિ
 (C) શરીર (D) સૈન્ય
- (૧૬) અનોકહઃ શબ્દનો અર્થ શું થાય ?
 (16) What is the meaning of the word અનોકહઃ ?
 (A) કોયલ (B) પર્વત
 (C) ઘર (D) વૃક્ષ
- (૧૭) દિલીપ કયા વંશનો રાજા હતો ?
 (17) From which dynasty the king was belonging ?
 (A) ગુપ્તવંશ (B) મનુવંશ
 (C) શુંગવંશ (D) પુષ્યવંશ
- (૧૮) આપત્તિ કે નાશમાંથી બચાવવા તે કોનો ધર્મ છે ?
 (18) Whose duty is decided already to survive people from any kind of problems and lose of lives ?
 (A) ક્ષત્રિય (B) વૈશ્ય
 (C) બ્રાહ્મણ (D) શુદ્ર
- (૧૯) રાજા દિલીપે નંદિની પાસે વરદાનમાં શું માગ્યું ?
 (19) Which thing as blessings the king put his demand before the Nandini ?
 (A) અમરત્વ (B) રાજ્યલક્ષ્મી
 (C) ઐશ્વર્ય (D) પુત્ર પ્રાપ્તિ
- (૨૦) અલં મહિપાલ તવ શ્રમેણ – આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?
 (20) અલં મહિપાલ તવ શ્રમેણ - Who speaks this sentence ?
 (A) ઋષિ (B) ગાય
 (C) સિંહ (D) રાજા

विभाग - २

- २ (अ) नीचेनाभांथी कोष्ठपश्च भे श्लोकोनुं भाषांतर करो. १०
- 2 (a) Translate any two of the following verses : 10
- (१) व्रताय तेनानुचरेण घेनोर्न्यषेधि शेषोऽष्यनुपायिवर्गः ।
न चान्यतस्तस्य शरीररक्षा स्ववीर्यगुप्ता हि मनोः प्रसूतिः ॥
- (२) शशाम वृष्यापि विना दवाग्निरासीद्विशेषा फलपुष्पवृद्धिः ।
उनं न सत्त्वेष्वधिको बवाधे तस्मिन्वनं गोप्तरि गाहमाने ॥
- (३) अथैकधेनोरपराधचण्डाद्गुरोः कृशानुप्रतिपाद् बिभेषि ।
शक्योऽस्थ मन्युर्भवता विनेतुं गाः कोटिशः स्पर्शयताघटोदनीः ॥
- (४) स त्वं निवर्तस्व बिहाय लज्जां गुरुर्भवान्दर्शितशिष्यभक्तिः ।
शस्त्रेण रक्ष्यं यदशक्यरक्षं न तद्यशः शस्त्रभृतां क्षिणोति ॥
- २ (ब) नीचेनाभांथी कोष्ठपश्च भे संदर्भ सङ्घित सभज्ञावो : ६
- 2 (b) Explain with reference any two of the following : 6
- (१) छायेव तां भूपतिरन्वगच्छत् ।
- (२) तदन्तरे सा विरसाज धेनुर्दिनक्षपामध्यगतेव संध्या ।
- (३) न पादपोन्मूलनशक्ति रंहः शिलोच्यये मूर्छति मारुतस्य ।
- (४) अवेहि मां कामदुधां प्रसन्नाम् ।
- ३ महाकाव्यना लक्षणो आपी रघुवंशनुं महाकाव्य तरीके भूल्यांकन करो. १०
- 3 Evaluate रघुवंशम् as a महाकाव्य giving the characteristics. 10
- अथवा/OR
- ३ महाकवि कालिदासनी कृतिओ विशे सविस्तार नोध लपो. 10
- 3 Write a detailed note on the work of Kalidas. 10
- ४ रघुवंशम् ना आधार स्थानो दर्शावी कविओ तेभां करेला ईरफारोनी समीक्षात्मक यर्था करो. १०
- 4 Mention the source of रघुवंशम् and critically discuss the changes made by the poet. 10
- अथवा/OR
- ४ रघुवंशम् ना द्वितीय सर्गनुं रसदर्शन करो. 10
- 4 Critically appreciate the second सर्ग of the रघुवंशम्. 10
- ५ नीचेनाभांथी कोष्ठपश्च भे पर टूंकनोध लपो : १४
- 5 Write short notes on any two of the following : 14
- (१) रघुवंशम् शीर्षकः ।
- (२) नन्दिनीवरप्रदान प्रसङ्गः ।
- (३) कालिदासनुं जवन (Life of Kalidas)
- (४) दिल्लीपनुं पात्रालेखन (The character of दिलीप)